

Pridružite se Akciji!

Nekoliko organizacija se udružilo da pokrene alijansu onih koji podržavaju filantropiju u zajednici kako bi odgovorili na ova pitanja i ojačali ovo polje rada. Oni vas pozivaju da im se pridružite.

Za više informacija o alijansi, molimo vas da kontaktirate:

Dženi Hadgson (Jenny Hodgson)

jenny@globalfundcf.org

www.globalfundcommunityfoundations.org

AGA KHAN FOUNDATION USA
1825 K Street NW, Suite 901
Washington, D.C. 20006
www.akdn.org
info.akfusa@akdn.org
+1.202.293.2537

CHARLES STEWART MOTT FOUNDATION
Mott Foundation Building
503 S. Saginaw Street, Suite 1200
Flint, MI 48502
www.mott.org info@mott.org
+1.810.238.5651

GLOBAL FUND FOR COMMUNITY FOUNDATIONS
Fourth Floor, 158 Jan Smuts Avenue Rosebank
Johannesburg 2196 South Africa
www.globalfundcommunityfoundations.org
info@globalfundcf.org
+27.11.447.4396

ROCKEFELLER BROTHERS FUND
475 Riverside Drive, Suite 900
New York, NY 10115
www.rbf.org
communications@rbf.org
+1.212.812.4200

STUDIJA Filantropije u Zajednici

Kako se Kroz Praksu
Stvaraju Resursi,
Kapacitet i Poverenje –
Zašto je to Važno

Od Kenije do Indije, od Slovačke do Brazila, žitelji su ti koji su poboljšavali školstvo, otvorili radna mesta, osnaživali građane, ojačavali organizacije i mobilisali donatore.

Kako su ove zajednice to radile/činile?

Okrenule su se filantropiji u zajednici.

Lokalna praksa se prenosi/širi globalno

U Slovačkoj, u Fondacija grada Banjska Bistrica predstavlja prvu lokalnu fondaciju u Istočnoj Evropi. Iako je počela sa radom kroz projekat “Zdravi gradovi” Svetske zdravstvene organizacije ona sada ima grupu lokalnih donatora a svoju strategiju je usmerila ka inicijativama koje vode građani. Fondacija podržava grupe koje pomažu deci sa ulice, pomogla je u stvaranju organizacija koje pružaju pomoć lokalnoj zajednici Roma, vodi Omladinsku banku (Youth Bank) da bi uključila mlađe stanovnike u filantropiju i – ono što je Beata Hirt, izvršna direktorka, jednom nazvala najvećim uspehom – “pokazuje lokalnom stanovništvu da imaju dovoljno energije i sposobnosti da sami rešavaju svoje probleme”

U Brazilu, Institut pod nazivom “Instituto Comunitário Grande Florianópolis”, ili ICom, su stvorili lokalni aktivisti kako bi ojačali vrlo slabe lokalne organizacije. Rad ICom-a je upečatljiv iz više razloga. Oni mobilisu lokalne donatore na ulaganje u razvoj zajednice. Oni identifikuju lokalne resurse i lokalne probleme. Oni promovisu inovativnu upotrebu tehnologije za dobrobit društva. I, oni čine da koncept fondacija zajednice funkcioniše u Brazilu. “Shvatili smo da prvo treba da stimulišemo kulturu sistematskog davanja” - kaže Anderson Đovani da Silva, izvršni direktor ICom-a, - “a potom obezbedimo instrumente koji pomažu organizacijama u zajednici, pojedinačnim donatorima, kompanijama i vlastima da rade zajedno.”

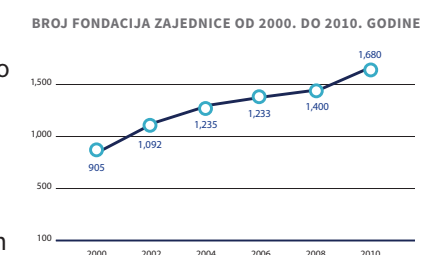
U Keniji, organizacija pod nazivom “Udruženje za razvoj zajednice Makutano” (Makutano Community Development Association - MCDA) ima iza sebe dugačak spisak postignuća, uključujući izgradnju devet brana, 17 bunara i razvoj 10.000 jutara plodnog zemljišta. Iako su ovi učinci impresivni, ono što je u ovoj priči izuzetno je način na koji je organizacija izgradila kapacitet stanovništva da kontroliše sopstveni razvoj. Rafael Masika, lokalni lider koji je pomogao stvaranje MCDA-a, objašnjava posvećenost organizacije izgradnji dugoročnih kapaciteta zajednice na sledeći način: “Ljudi u Keniji nisu siromašni zato što im nedostaju resursi, nego zato što im nedostaje znanje o tome kako da koriste svoje resurse.”

U Indiji, više od 5.000 stanovnika iz 50 sela se udružilo u Fondaciju Prayatna . Pod sloganom “lokalno vlasništvo nad lokalnim problemima”, oni su mobilisali stanovnike, pre svih Dalite i muslimane, da ulože svoje vreme, hranu, novac i druge resurse kako bi se uspešno založili za ljudska prava, udomljavanje, zaposlenje, odgovornost vlasti i socijalnu pravdu. Organizacija je razvila veštine kod lokalnih lidera, uspostavila veze između hinduističkih i muslimanskih zajednica i promovisala snagu zajedničkog delovanja. “Kada radimo sami, ne slušaju nas”, kaže jedan od članova, “ali uvek nas slušaju kada radimo zajedno.”

Rešenje Koje je u Porastu

Širom planete, građani sprovode u delo filantropiju¹ u zajednici na najrazličitije načine. Oni stvaraju i upravljaju novim organizacijama koje prikupljaju i daju lokalni novac i druge resurse. Oni kroje programe da bi ih uklopili u zajednice prema njenim potrebama i podigli nivo svesti o lokalnim pitanjima. Oni okupljaju lidere tih zajednica, jačaju civilno društvo i stvaraju dugoročne planove.

Organizacije za filantropiju u zajednici se umnožavaju. Od 2000. do 2010. godine, ova vrsta – fondacije zajednice – je porastao za izvanrednih 86%, sa prosekom od 70 novostvorenih entiteta svake godine.² Ovaj razvoj se objašnjava brojnim faktorima, među kojima su: organizacije podržavaju razvoj prakse, fleksibilnost organizacionog modela, dugoročno finansiranje i širenje napora da se izgradi civilno društvo širom planete.

Iako su fondacije zajednice najpopularniji oblik filantropije u zajednici, nove vrste organizacija pomeraju granice postojeće prakse. “Tokom prethodnih nekoliko godina, pojavio se noviji talas organizacija za filantropiju u zajednici”, kaže Halima Mahomed iz organizacije “TrustAfrica”. “One su izvorne, ukorenjene u okruženju, ne robuju nekim specifičnim konceptima i ne služe da validiraju nečije premise o filantropiji u zajednici.”

U svojoj suštini, filantropija u zajednici se uklapa u potrebe ljudi u nekoj sredini da pomažu jedni drugima, što je prirodan resurs koji imaju sva društva i kulture. I zaista, mnogi praktičari vide ovakav impuls zajednice upravo kao jedan organizacioni oblik.

S obzirom da je jedino filantropija u zajednici u stanju da kanališe taj impuls u lokalne ustanove s trajanjem i da ima fleksibilnost da se oblikuje prema lokalnim okolnostima i prilagodi lokalnim donatorima, nije ni čudo da su zajednice zainteresovane za učešće.

“Promenio se način praktikovanja filantropije u zajednici u zemljama u razvoju. Pomeran je severnoamerički fokus na potrebe donatora i sada je mnogo fleksibilnija. INOVACIJA dolazi iz Afrike, Azije i Latinske Amerike.”

AVILA KILMARI, FONDACIJA ZAJEDNICE ZA SEVERNU IRSKU

¹ Kao što je opisano u “Vrednosti filantropije u zajednici” (*The Value of Community Philanthropy*), serija razgovora vođenih između praktičara i donatora tokom 2010. i 2011. godine razvila je “definiciju po karakteristikama” filantropije u zajednici, koja uključuje i to da je ona “organizovana i strukturisana”, “da se sama usmerava”, “funkcioniše kao otvorena arhitektura”, “izgrađuje civilno društvo”, “koristi lokalni novac i resurse” i “traži inkluzivno i pravедno društvo”. Izveštaj koji su naručile Fondacije Aga Khan iz SAD i Fondacija Čarls Stjuart Mot i koji je napisao Beri Najt, može se pronaći na internet adresi: <http://www.mott.org/files/publications/thevalueofcommunityphilanthropy.pdf>.

² Pogledajte Izveštaj o globalnom statusu fondacija zajednice u 2010. godini (*The 2010 Global Status Report on Community Foundations*), koji je pripremila organizacija “Worldwide Initiatives for Grantmaker Support” (WINGS).

Logika Filantropije u Zajednici

Zajednice se okreću filantropiji u zajednici delom i zato što praksa vodi do dobrih razvojnih rezultata. Prema rečima Dženi Hodžson iz Globalnog fonda za fondacije zajednice (Global Fund for Community Foundations), iza filantropije u zajednici stoji snažna logika, skup ako-onda hipoteza o tome kako ona može da stvori rezultate koji su važni stanovništvu, finansijerima i praktičarima:

- Ako se ljudi osećaju ko-investitorima u svoj sopstveni razvoj, onda više brinu o rezultatima.
- Ako stanovnici stave svoj sopstvene resurse na sto, onda postoji ujednačeniji odnos snaga i to postaje partnerstvo, a ne tradicionalni odnos donatora i korisnika.
- Ako lokalno stanovništvo upravlja i ulaže u filantropiju u zajednici, onda lokalni korisnici moraju da budu odgovorniji u pogledu stvaranja društvenog kapitala.
- Ako ustanove za filantropiju u zajednici mogu da deluju kao rizničari različitih vidova obaveza i resursa, onda oni mogu da pokrenu razvoj u delotvornim pravcima.

Oni koji praktikuju i podržavaju filantropiju u zajednici identifikovali su tri kamena temeljca ove prakse:

RESURSI

Filantropija u zajednici gradi i aktivira lokalne resurse – finansijske i druge. Pojedinačni i institucionalni donatori je upravo zato smatraju efikasnim načinom za postizanje održivosti, kojim se stvara baza resursa za rad na problemima zajednice. Upotreba lokalnih resursa, angažovanje lokalnih donatora i česta primena trajnih zadužbina omogućavaju filantropiji u zajednici da osnažuje civilno društvo na duge staze.

KAPACITET

Organizacije za filantropiju u zajednici razvijaju dugoročne kapacitete u smislu razvoja odnosa, znanja, infrastrukture i lidera koji su nezaobilazni za civilno društvo – one kapacitete kakve kratkoročni pristupi ne mogu stvoriti. Filantropija u zajednici je posebno efikasna u jačanju prava glasa i učešća građana. I, ona je dobro pozicionirana da pomaže organizacijama da se prilagode promenljivim uslovima, novim lokalnim prioritetima, promenama u interesovanjima donatora i prilikama za liderstvo.

POVERENJE

Kroz samostalno upravljanje i transparentno donošenje odluka o finansiranju, filantropija u zajednici izgrađuje poverenje stanovništva u njihove lokalne ustanove i medjusobno. Ovaj društveni kapital osnažuje civilno društvo, podstiče angažovanje, stvara osećaj lokalnog vlasništva nad procesom razvoja i omogućava organizacijama za filantropiju u zajednici da efikasno okupljaju, informišu i mobilišu stanovništvo na načine na koje to druge organizacije često nisu u stanju.

Put ka Dobrim Rezultatima

Poziv na Akciju

Rastući broj donatora, praktičara i zagovarača je počeo da ispituje načine da osnaži i razvije filantropiju u zajednici na globalnom nivou kao razvojnu strategiju, filantropsku praksu i snagu zajednice.

Da bi ojačala svoj uticaj kao jedne uspešne razvojne prakse, filantropiji u zajednici je potrebna podrška. Takva podrška se mora zasnivati na potrebama zajednica, uz posebno vođenje računa o onome što se dešava na terenu, i ne sme biti vođena spoljnim agendama.

Poziv za pomoć je potkrepljen istraživanjem. Na primer, WINGS-ov *Izveštaj o globalnom statusu fondacija zajednice u 2010. godini* otkriva da je najbolji prediktor novog razvoja u fondacijama zajednice od 2008. do 2010. godine bilo prisustvo nacionalnih ili regionalnih organizacija koje su podržavale razvoj ovih fondacija ranije tokom te decenije.

Potkrepljen je i shvatanjem da postoji prilika. Filantropija u zajednici se pokazala efikasnom i jakom u najrazličitijim geografskim i kulturnim kontekstima. Vreme je da se pomogne da ona postane preovlađujuća razvojna strategija. Pošto tehnologija olakšava spoljnim donatorima da daju novac udaljenim zajednicama, lokalne filantropske organizacije treba da oblikuju i dodatno oplode ta ulaganja. Sa praksom spremnom za poboljšanje i rast, vreme je da se krene u akciju.

Kako Možemo da Pomognemo da Praksa (Još Više) Procveta?

Zagovarači istražuju brojna pitanja kada razvijaju strategije za rast na određenom polju:

- Kako možemo da pružimo više prilika za kolegijalno umrežavanje i razmenu znanja među ljudima koji praktikuju filantropiju u zajednici?
- Kako možemo da unapredimo razumevanje prakse kroz istraživanje, vrednovanje i komunikaciju?
- Koji su to efikasni načini da se pomogne organizacijama za filantropiju u zajednici koje tek nastaju da steknu uporište?
- Kako spoljni donatori mogu da podrže filantropiju u zajednici a da se pri tom umanjí uticaj spoljašnje dinamike koja može da osujeti napore da se pomogne?
- Koja vrsta međunarodne infrastrukture može da finansira eksperimente, razvije instrumente, prikupi sredstva, identifikuje resurse, okupi lidere, stvori mreže i osnaži prakse?
- Kako možemo da izgradimo globalni pokret za filantropiju u zajednici?

“Dugo smo radili na civilnom društvu. Kada ljudi rade stvari za sebe, ti programi su **NAJODRŽIVIJI**. Liderstvo, finansijski resursi i volontiranje opstaju i dalje.”

MIRZA JAHANI, FONDACIJA AGA KHAN

“Na nekim mestima, jedini način da imate efikasnu intervenciju jeste da se ljudi **SAMI OKUPE**. Potreban nam je put koji će aktivirati zajednice, mobilisati ih i povezati.”

TADE AKIN AINA, CARNEGIE KORPORACIJA

“Za spoljne finansijere koji investiraju mnogo novca je izazov da očekuju da programi budu održani. Iz našeg iskustva, posao se nastavlja ukoliko ste podržali filantropiju u zajednici. **TO FUNKCIONIŠE.**”

ŠENON LOUDER, FONDACIJA C.S. MOTT

“Filantropija u zajednici daje prostor za eksperimentisanje. Mi smo mali, ali **FLEKSIBILNI**. Možemo da dopunimo nedostatke. Sve je u eksperimentisanju i preduzimljivosti.”

JAN DESPIEGELAERE, COMMUNITY FOUNDATION WEST-FLANDERS

“Oslanjamo se na pojedince koje **ZAJEDNICA** poznaje i kojima veruje.”

FELENCIJA DŽOUNS, BLACK BELT FONDACIJA ZAJEDNICE

“Korak po korak, postajemo izvor informacija i **ZNANJA** o zajednici.”

LUCIJA DELANJELO, INSTITUTO COMUNITARIO GRANDE FLORIANOPOLIS

“Želimo da **TRANSFORMIŠEMO** zajednicu iznutra.”

MARVA EL DALI, WAQFEYAT AL MAADI FONDACIJA ZAJEDNICE

“Uvek smo tvrdili da sama izgradnja bunara nije dovoljna, jer to nije razvoj. **RAZVOJ**, smatrali smo, jeste priča koja stoji iza tog bunara... Da li ste izgradili lokalne kapacitete? Da li ste promenili stavove? Da li ste pomogli da zajednica razmišlja drugačije?”

MONIKA MUTUKU, RANIJE U KENYA COMMUNITY FONDACIJI ZA RAZVOJ

“Kroz filantropiju u zajednici, **LOKALNI AKTERI** mogu vladati sopstvenim razvojem.”

MERIEN JERKS, AGENCIJA SAD ZA MEĐUNARODNI RAZVOJ